STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814
Nr. 4725
4 februari
2025

Kennisgeving voornemen en participatie Loenensche Middelwaard (ook bekend als Havikerwaard en Fraterwaard-Ellecom)

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit binnen de Loenensche Middelwaard (ook bekend als Havikerwaard en Fraterwaard-Ellecom). Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een mogelijke oplossing voor deze opgave in de fysieke leefomgeving is de aanleg van strangen, een meestromende nevengeul en het herstel van beekmondingen in de Loenensche Middelwaard. Hiervoor zal op grond van de huidige inzichten een projectbesluit worden genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet.

Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd om mee te denken over de verkenning van oplossingsrichtingen, waaronder de mogelijke aanleg van strangen, een meestromende nevengeul en het herstel van beekmondingen in de Loenensche Middelwaard. Ook beschrijft de kennisgeving hoe u kunt reageren en waar u informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor de Loenensche Middelwaard is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het doel van deze richtlijn is om uiterlijk in 2027 de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem voor onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel dier- en plantensoorten achteruitgegaan of verdwenen. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verder verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht.

De opgave op dit deel van de IJssel is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende dier- en plantensoorten die thuishoren in het riviersysteem van de IJssel, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van het gebied Loenensche Middelwaard

Het gebied de Loenensche Middelwaard ligt aan de linkeroever van de IJssel (rivierkilometer Y891 – Y911) tussen De Steeg en Dieren-Zuid. De uiterwaard ligt ingeklemd tussen de rivier en de randen van de Veluwe. Door de Loenensche Middelwaard liggen de verbindingswegen A348 van Arnhem naar Brummen en de N317 van Ellecom naar Doesburg.

De Loenensche Middelwaard is een zeer brede uiterwaard (tot 5 km breed) die in een grote binnenbocht van de IJssel ligt. Het landschap is afwisselend met meer rivierinvloeden dichter bij de rivier en meer invloed van kwel dichter bij de westelijke randen en de Veluwe. Er zijn diverse oude meanders van de IJssel aanwezig, waaronder de huidige Lamme IJssel. Het gebied bestaat grotendeels uit akkers en blijvend grasland. De oude verkaveling is goed zichtbaar en wordt geaccentueerd door bossen en struweel. De Loenensche Middelwaard ligt in het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Mogelijke oplossingsrichting: aanleg van strangen, een meestromende nevengeul en het herstel van beekmondingen

De aanleg van strangen, een meestromende nevengeul en het herstel van beekmondingen biedt kansen voor watergebonden ecologie en kan daarmee een bijdrage leveren aan de realisatie van de KRW-opgave op dit deel van de IJssel. Daarom worden strangen, een nevengeul en het herstel van beekmondingen als mogelijke oplossing nader verkend. Door strangen en een nevengeul aan te leggen en door het herstel van beekmondingen kan een aantrekkelijk leefgebied voor verschillende dier- en plantensoorten ontstaan die thuishoren in de IJssel, maar daar nu nog ontbreken of beperkt voorkomen. Zo ontstaan ondiepten, langzaam stromend water, sedimentatie (bodemafzetting) en erosie, dat zuurstofrijk is en een geschikt leefgebied vormt voor zeldzame en beschermde vissoorten als barbeel en sneep. Zo vergroot deze maatregel de rijkdom aan kenmerkende soorten in de uiterwaard. Strangen, nevengeulen en beekmondingen komen van nature voor langs de IJssel maar zijn in de loop van de geschiedenis door bedijking en rechttrekken van de rivieren grotendeels verdwenen.

Participatie

Bij het versterken van de riviernatuur heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen zoals wonen, werken en recreëren en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om tijdig te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben we de kennis nodig van de mensen die zich verbonden voelen met het gebied. Zo kunnen we samen zoeken naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken, suggesties te doen en ideeën in te brengen binnen de kaders van de opgave. Dat doen we door informatie te verstrekken over doelen en status en informatie over het gebied op te halen. We zetten daarvoor onze website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl in en het contact met de omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt.

In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt het samenwerkingsverband GROW (Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in water en Waardenburg Ecology) de haalbaarheid van strangen, de meestromende geul en het herstel van beekmondingen als mogelijke oplossingen in de Loenensche Middelwaard. In de afgelopen tijd zijn in het kader van de verkenning andere overheidsorganisaties zoals de provincie Gelderland, de gemeente Rheden en waterschap Rijn en IJssel al benaderd. Ook is bij particuliere grondeigenaren en -gebruikers in het gebied relevante informatie over de Loenensche Middelwaard opgehaald. Vervolgens is met behulp van diverse specialisten een gedetailleerde analyse van het gebied en een schetsontwerp opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen door deze kennisgeving mee te denken, suggesties te doen, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de mogelijke oplossing van strangen, een meestromende geul en het herstel van beekmondingen in de Loenensche Middelwaard. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten. De aangedragen oplossing moet:

1. redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
2. technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
3. beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
4. geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
5. passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

Hoe kunt u meedenken?

Gedurende het gehele project organiseren we mogelijkheden om te participeren. Op de website kunt u hier meer over lezen. Concreet voor deze fase van het project vragen wij u tot uiterlijk 18 maart 2024 schriftelijk en/of mondeling te reageren op de opgave, de mogelijke oplossingsrichting en het schetsontwerp.

Publieksbijeenkomst

Iedereen kan participeren bij de oplossing voor de genoemde opgave. U bent van harte welkom bij onze (online) publieksbijeenkomsten. De eerstvolgende publieksbijeenkomst heeft plaatsgevonden 15 januari 2025. Meer informatie over de publieksbijeenkomst wordt gepubliceerd op de website https://samenwerkenaanriviernatuur.nl/loenenschemiddelwaard. Daar staat ook beschreven hoe u zich kunt in-

schrijven voor deze publieksbijeenkomst. Tijdens de publieksbijeenkomst wordt u geïnformeerd over het KRW-programma en het tot op heden gevoerde proces. Ook kunt u reageren op een schetsontwerp, waarin de strangen, de meestromende geul en de herstelde beekmondingen in beeld zijn gebracht. Daarnaast kunt u andere ideeën, alternatieven en kansen aandragen.

Reageer schriftelijk of mondeling

U kunt op drie manieren reageren:

1. **1. Digitaal**

Mail naar: sarn@rws.nl

1. **2. Mondeling**

Denk mee tijdens een publieksbijeenkomst of tijdens een keukentafelgesprek met de Omgevingsmanager van het gebied. U kunt contact met hem/haar opnemen via het emailadres sarn@rws.nl.

1. **3. Per post**

Stuur een gefrankeerde brief naar:

Rijkswaterstaat

t.a.v. Omgevingsmanager KRW gebied Loenensche Middelwaard

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie en hoe verloopt de procedure?

U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw inbreng en een inhoudelijke reactie retour. Uw inbreng wordt betrokken bij de verkenning. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen mogelijke oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen.

Er zal voor dit project geen voorkeursbeslissing worden genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet. Na afronding van de verkenning zal in de planuitwerkingsfase een verdere uitwerking worden gedaan in een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit wordt ter inzage gelegd en hiertegen kan eenieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw inbreng is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd. Hiertegen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl vindt u actuele informatie over het KRW-programma om op de hoogte te blijven. Op de projectpagina voor de Loenensche Middelwaard (https://samenwerkenaanriviernatuur.nl/loenenschemiddelwaard) is specifieke informatie te vinden over de opgave, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden.

[Lidwoord en naam decentrale overheid] heeft een omgevingsvergunning verleend. [Lidwoord en type decentrale overheid] geeft hiermee toestemming voor [omschrijving activiteit] aan [locatie activiteit]. [Mogelijke toelichting en uitleg over activiteit].